

דברי תורה

מאת נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו שבת פרשת פקודי (שקלים) תשע"ד לפ"ק

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון תש"צ

בסעודה שלישית

לך הקב"ה עשה משכן ארון וכלים. אמר ליה בצל א-ל היית וידעת ע"כ. וברש"י כאן בפרשתינו כתב, דזהו שנאמר ובצלאל וגו' עשה כל אשר צוה ה' את משה, אשר צוה אותו משה אין כתיב כאן, אלא כל אשר צוה ה' את משה, אפילו דברים שלא אמר לו רבו, הסכימה דעתו למה שנאמר למשה בסיני (ב"ר א-ה) וכו', שעשה המשכן תחלה ואחר כך כלים ע"כ. ולפי הנראה היה משה סבור מתחלה דהעיקר הוא כפי מה שנאמר לו בפרשת תרומה, שהקדים ארון למשכן. ובצלאל השיג שיש עוד אופן שצוה לו ה', כפי שנאמר בפרשת תשא, משכן תחלה ואחר כך כלים, וזהו העיקר. ויש להבין למה באמת שינה ה' בהציווי של פרשת תשא, ממה שאמר לו בתחלה בפרשת תרומה, ארון תחלה ואחר כך משכן.

וי"ש לומר דהנה הכתוב אומר, ויהי ברדת משה מהר סיני ושני לוחות העדות ביד משה ברדתו מן ההר, ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו. וירא אהרן וכל בני ישראל את משה והנה קרן עור פניו וייראו מגשת אליו (שמות לד-כט). וכתוב בחתם סופר (שם קמח). הא דלא הרגיש משה בעצמו שהאירה כל סביביו מקרני הודו כפני חמה. ומאי טעמא לא הרגיש יהושע בן נון מיד בפגעו בו ברדתו מן ההר עד שהרגישו אהרן וכל ישראל. ויש לומר שהלוחות שהיו סנפרינן והם היו מאירין ומתנוצצים מזריחת פני משה שעליהם, והיה משה ויהושע סבורים שהלוחות הם המאירים, ופני משה מאירים מזריחת הלוחות נגד פניו, עד שהטמין הלוחות בארון עץ שעשה ועדיין קרן עור פני משה, אז יראו אהרן וישראל לגשת אליו. והיינו דכתיב ושני לוחות העדות ביד משה ברדתו מן ההר, על כן ולא ידע משה כי קרן וגו', כי חשב כי מן הלוחות הראשונות בא הזריחה, ורק אחר כך כשהגיע לאהרן ובני ישראל והניח הלוחות בארון, אז ראו והנה קרן עור פניו ע"כ.

קרינו היום פרשת שקלים לקיים ונשלמה פרים שפתינו, אשר בזמן שבת המקדש היה קיים היה כל אחד מישראל נותן מחצית השקל להיות לו חלק בקרבנות הציבור שהקריבו במשך כל השנה. ואנו אומרים (בפיוט למוסף) אור פניך עלינו אדון נשא, ושקל אשא בבית נכון ונשא, אשר לעתיד נוכל לקיימו בפועל ממש. ויש להבין הבקשה שהדגישו 'אור פניך' עלינו אדון נשא. וגם מה שאמר 'ושקל' אשא, הלא מצותו מחצית השקל דייקא.

ואיתא בגמרא (מגילה יג) אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהן לשקליו, והיינו דתנן (שקלים א-א) באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים ע"כ. ופירש במהרש"א דאין הכוונה שהקדים ה' מצות נתינת שקלים במדבר קודם לגזירתו של המן, אלא דקאי אהכרוזה, שסיבבו מן השמים שהקדימו חכמים הכרותם, שתוקדם לשלשה עשר באדר שרצה המן להשמיד, וזכות מצוה זו עמדה לישראל שניצלו משקלי המן ע"ש. ויש להבין הכוונה בזה.

ונקדים מתחלה לבאר בפרשתנו הכתוב ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה, עשה את כל אשר צוה ה' את משה (לח-כב). בגמרא (ברכות נה). אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן בצלאל על שם חכמתו נקרא, בשעה שאמר לו הקב"ה למשה, לך אמור לו לבצלאל עשה לי משכן ארון וכלים [שכן הן סדורין כפי תשא, את אהל מועד ואת הארון לעדות וגו' (לא-ז), וכל הפרשה], הלך משה והפך ואמר לו עשה ארון וכלים ומשכן [בסדר שהן סדורין בפרשת תרומה]. אמר ליה, משה רבינו מנהגו של עולם אדם בונה בית ואחר כך מכניס לתוכו כלים, ואתה אומר עשה כלים ארון ומשכן, כלים שאני עושה להיכן אכניסם, שמא כך אמר

ואכתי צריך ביאור, שיהא האור של סנפרינון כל כך גדול שיאירו כאור החמה, עד שיטעו כי קרן עור פניו של משה מהלוחות שבידו. ויש להוסיף דאיתא בירושלמי (יומא ה-ג) שהארון עם הלוחות בקדשי קדשים היו מאירים, ועד שלא ניטל הארון היה הכהן נכנס ויוצא לאורו של ארון, משנגנו הארון היה מגשש ונכנס מגשש ויוצא ע"ש. הרי לנו כי על הלוחות עצמם היה גם כן אור אלקי שהיה מאיר. וביאורו הוא, כי הכתוב אומר, ומשה לא ידע כי קרן עור פניו 'בדברו אתו', ופירש באבן עזרא הטעם בדבר אתו השם, וזה בעבור שנראה הכבוד על פניו, ועל כן הזהירו כוזהר הרקיע ע"כ. והיינו שהדיבור של ה' אליו הניח על פניו חותם של אור פני ה'. וכמו כן הלוחות אשר מכתב אלקים עליו, היה גם כן אור גדול מונחת עליו, עד שאפילו בהיותו בארון האיר ממנה הקדשי קדשים. ושפיר לא ידעו משה ויהושע כי קרן עור פני משה, שהיו סבורים שאור זה הוא מהלוחות.

והנה אם אור נפלא כזו היתה על לוחות השניות, אשר הלוחות היו מעשה אדם, וכמו שאמר לו, פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים, וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשונים אשר שברת (לד-א), אם כן בהלוחות הראשונות היתה אורה גדולה פי כמה, שהרי לוחות הראשונים גם הלוחות בעצמם מעשה אלקים המה והמכתב מכתב אלקים הוא (לב-טו). ולוחות מאירות כאלו לא היו יכולים להיות בעולם למטה בלי כיסוי ומסוה מגודל אורה.

ולכן בפרשת תרומה שנצטוו משה על המשכן מפי ה' קודם עשיית העגל (וה"ק ח"ב קצה:), ואז היה מוריד משה בידו הלוחות הראשונות, היו נצרכים תיכף לעשיית הארון לכסות את האור הגדול שהיתה בהלוחות, כי אי אפשר להניחם מגולה אף לשעה קלה. אבל בנתיים היו ישראל מטפלים כבר את עצמם בעשיית העגל, וידע הקב"ה שמשה רבינו ישבור את הלוחות הראשונות, ובהמשכן לא יניחו את הלוחות הללו רק אחרי שברתם, שיהיו האותיות פורחות ואבדה אורם אור פני השכינה, והארון יוצרכו רק ללוחות השניות שאין אורה גדולה כל כך, ובוזה יוכלו להמתין עד שיעמדו המשכן תחלה, וכמנהגו של עולם שבונים משכן ואחר כך כלים, ולכן אחר כך שינה ה' להקדים המשכן להכלים, ודבר זה השיג בצלאל, שעל הלוחות האחרונות אין צריכין לארון תחלה, אלא יש להקדים המשכן להכלים.

והנה לעתיד יזכו כל ישראל ללמוד תורה מפיו של הקב"ה, כמו שלמד משה במתן תורה, וכדאיתא במדרש (ילקוט ישעיה תכט) עתיד הקב"ה להיות יושב בגן עדן ודורש, וכל הצדיקים יושבים לפניו, וכל פמליא של מעלה עומדים על רגליהם וכו', והקב"ה יושב ודורש תורה חדשה שעתיד ליתן על ידי משיח וכו' ע"ש. והכתוב אומר (ויאל ג-א) והיה אחרי כן אשפוך את רוחי על כל

בשר ונבאו בניכם ובנותיכם וגו' ע"ש. ואם כן כמו שקרן עור פני משה 'בדברו אתו', על ידי שדיבר ה' אתו נאצל על פניו אור פני מלך חיים, כן יהיה לעתיד על כל ישראל. ועל זה אנו מדגישים על זמן הגאולה, 'אור פניך' עלינו אדון נשא, כי אז יזכה כל אחד מישראל שיאיר עליו מאור פני ה' בפועל.

*

והכתוב אומר בפרשתנו, ותכל כל עבודת משכן אהל מועד, ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה, כן עשו (לט-לב). ויש בזה כפל לשון שמסיים עוד הפעם 'כן עשו'. וגם סדר הכתוב מהופך, דמתחלה הוי ליה למימר ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה, ושוב לומר ותכל כל עבודת משכן אהל מועד, שאחר עשייתם נגמר העבודה, ולמה הזכיר קודם עשייתם שכבר נגמרה כל עבודת המשכן.

ונראה דאיתא בגמרא (ברכות ו) במה שאמר הכתוב (מלאכי ג-טו) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וגו'. מאי ולחושבי שמו, אמר רב אשי חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה ע"כ. ובפשוטו הכוונה שאחר שבא האונס לידו ולא עשאה, אז הקב"ה כותבו בספר זכרון, ומעלה עליו כאלו עשאה. אבל באמת מצינו כאשר צוה ה' למשה בראש חדש ניסן, בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות וגו' (שמות יב-ג), ומשה מסר המצוה תיכף לבני ישראל, ואמר הכתוב (יב-טו) וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה ה' את משה ואהרן. וברש"י וכי עשו, והלא מראש חודש נאמר להם, אלא מכיון שקבלו עליהם, מעלה עליהם הכתוב כאלו עשאו (מכילתא) ע"כ. הרי לנו כי תיכף בשעה שמקבל האדם על עצמו לעשות דבר טוב, הקב"ה מחשיבו כאלו כבר עשאה, עד שהתורה אמרה בראש חדש ניסן, וילכו ויעשו בני ישראל, על מצוה שקיימו רק אחר עשרה ימים. ומזה נוכל ללמוד גודל החשיבות של מחשבה טובה, שלא יתשל מלהרהר ולחשוב בעשיית הטוב, כי עצם ההרהור בה נחשב לה' כאלו עשאה.

ויש לומר כי טמון בזה חסד גדול מאת ה', כי גלוי וידוע לפניך שרצונינו לעשות רצונך, ומי מעכב שאור שבעיסה ושיעבוד גליות (ברכות יז). והיינו שיצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, וצופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו (תהלים לו-לב), ואלמלא הקב"ה עוזרו לא יכול לו (סוכה נב). ונראה דגם זה היא נקודה מעורר ה' במה שהקב"ה מחשיב הקבלה כאילו עשאה, ונכתב כבר בספר זכרון לפניו לחושבי שמו, שפלוני קיים מצוה זו. והיינו כי בזה מתבטל תועלת היצר הרע למונעו מהמצוה, כי הרי בקבלתו גמר כבר עשייתו, ומה ירויח במה שימנע אותו מלקיימו בפועל, הלא בלאו הכי נחשב לו כקיים המצוה, וגם אם ימנע אותו, שיצרו אונסו

מלקיים, הרי כבר מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה, ולא ירויח כבר עוד אם יבטלנו מלקיימו בפועל.

וכמו כן היה בהמשכן, כאשר קיהל משה את כל ישראל מחרת יום הכיפורים, ומסר להם מצות ה', ויקחו לי תרומה וגו', ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, נתעוררו כל ישראל באהבה יתירה, שיתנו כל אשר להם לבצע לבנות בית ה', ואם כי עדיין לא נתנו נדבתם ולא התחילו עדיין במלאכתה, כבר נכתב בספר זכרון לפניו שבאותו יום הוקם כבר המשכן. וכמו שהיה במצותם הראשונה בעשיית הפסח, שכבר בראש חדש ניסן נכתב וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה ה', כן ממש היה גם בהקמת המשכן, שעוד קודם עשייתם בפועל, נחשב למעלה, ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה את משה, ועוד קודם עשייתם ותכל כל עבודת משכן אהל מועד ויעשו ככל אשר צוה ה', כי נכתב לחושבי שמו שעשו משכן. אך בפועל עדיין לא הוקם עוד, ועל זה סיים כן עשו, שאחר זה הקימו אותה בפועל.

ויש להוסיף דאיתא באור החיים הק', 'ותכל' על דרך אומרו (תהלים פד-ג) נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה', כי עשו כל העבודה חשוקה וכלילת יופי ע"כ. והיינו שתואר המשכן היתה חמודה וחשוקה מיופי הדרה. אך יש עוד בזה, דידוע כי קדושת האדם מתפשט גם בכל חפציו וקניניו, כי כל מה שיש לאדם יש בהם ניצוצות קדושות השייכים לשורש נשמתו, אשר זהו עבודתו להעלותם במעשה עבודתו. וכאשר משלים את נפשו באיזה מצוה או מדה, יש עליו זה גם בחפציו, שהרי הם משורש נשמתו. וכמו שמצינו ברבי פנחס בן יאיר (חולין ו) שחמורו לא רצה לאכול טבלים. והוא משום דרבי פנחס בן יאיר היה זהיר מאד באכילתו, עד שאמרו (שם) שלא רצה ליהנות משום אדם, כי יש שיש לו ואינו רוצה. ולכן מדה זו פעלה גם על בהמתו להזהר באכילה להמנע מאכילת איסור.

וכיוצא בזה מצינו ברבי יוחנן בר תורתא (פסיקתא רבתי יד) שמכר שור לנכרי, ולא רצה לחרוש בשבת, עד שבא רבי יוחנן ולחש לו באזנו שאינו עוד ברשותו כי מכרו לנכרי, ועליו לעבוד כרצון בעליו, ומיד קם השור לעשות עבודתו. וכיון שראה הנכרי כן, הלך ונתגייר ע"ש. הרי לנו דקדושת השבת של הבעלים הפעילו קדושת שבת גם על שורו. (ועיין בצוארי שלל בהפטורת פרשת דברים על הפסוק (ישעיה א-ג) ידע שור קונוהו וחמור אבוס בעליו).

וכמו כן היה בהמשכן, אשר כל אחד מישראל נכספה וכלתה נפשו להעמיד בית ה', ומוכנים ועומדים למסור כספם וזהבם לבנות מקדש, וכיון שבחפצי האדם יש בהם ניצוצות קדושות משורש נשמתו, גם בהם נכנסה כיסופין וכליון לה'. ועל זה אמר 'ותכל' כל עבודת משכן אהל מועד, שנתמלאו גם הם

בהשתוקקות של כליון לקירבת ה'. ובשעה זו שקבלו על עצמם לבנות הבית, על זה עצמו אמר הכתוב ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה, שמשעה שקבלו על עצמם כן מעלה עליהם הכתוב כאילו עשאו. ושוב ברבות הימים אחר זה 'כן עשו' אותה גם בפועל.

*

וכמו כן במצות נתינת מחצית השקל שנתנו בחדש אדר, כדי שיהיה לכל אחד מישראל חלק בקרבנות הציבור שעתידין להקריב במשך השנה. כאשר אדם נותן זאת בחפץ הלב בהשתוקקות שיוכל להקריב מזה קרבן ה', או בשעה שמקבל על עצמו ליתן שקלו, לא רק שנחשב לו כאילו כבר נתנו, אלא בהיות שנותן זה להכשר מצוה שבסופו יקרבו מהם קרבן ה', והוא מקבל על עצמו תכלית המצוה, שהיא הקרבת הקרבנות, נחשב לו תיכף לזכות כאילו כבר הקריב כל הקרבנות כולן, שהרי בנדבה זו הוא מקבל על עצמו תכליתו שהיא הקרבת קרבן ה'.

וכיון שהקרבנות באים לכפר עון, ואיתא במדרש (תנחומא פנחס יג) מעולם לא לן אדם בירושלים ובידו עון, כיצד תמיד של שחר מכפר על עונות שנעשו בלילה, תמיד של בין הערבים מכפר על עונות שנעשו ביום ע"ש. הרי בנתינת השקלים תיכף נתכפרו עונותיהם של ישראל. וכיון שבימי אחשורוש נתחייבו שונאיהן של ישראל עבור החטא (מגילה יב), על כן הקדים ה' שקליהם לשקליו, ובאחד באדר משמיעין על השקלים, ומאז נתכפרו עונותיהם של ישראל, וממילא נתבטלה הגזירה שהיתה על יום י"ג אדר הבא לאחריה.

וגם כעת בעת קריאתנו פרשה זו מדי שנה בשנה, ואנו מקבלים על עצמינו ליתן שקלינו להקריב ממנו קרבנותינו, אלא שאנו נאנסים מלקיימה בפועל, ויכתב בספר זכרון לחושבי שמו, ונחשב זאת כאילו קיימו בפועל. וזהו כוונת המדרש (תנחומא תשא ג) שאמר ה' למשה, בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני, כאלו אתה עומד שם באותה שעה וזוקף את ראשך, מנין ממה שקראו בענין כי תשא את ראש (ל-יב), שא לא נאמר אלא כי תשא ע"כ. והיינו שבקריאה פרשה זו נחשב לפנינו כאלו הקרבנו בזה כל קרבנות ציבור הבאים לכפר משקלים אלו, ובזה אתה זוקף את ראשך.

ואנו מבקשים על גאולתנו ופדות נפשינו, ואור פניך עלינו אדון נשא, ואז נקיימו בפועל, ושקל אשא בבית נכון ונשא. וכבר כתבו המפרשים בטעם 'מחצית' השקל, כי אין עבודתינו בשלימותה, ומחטא עץ הדעת נתערב טוב ברע, ואין אדם צדיק בארץ, ובכל דבר טוב חסר ממנה שלימותה, ועל כן נותנין רק 'מחצית' השקל. אך לעתיד שתתקיים ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, אז 'שקל' אשא בבית נכון ונשא.

בסעודת בר מצוה של הבחור יחזקאל שרגא נ"י

בן הרה"ג ר' יואל משה מרדכי שליט"א נכד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
מוצש"ק פ' פקודי תשע"ד לפ"ק

לבו, והוא מהפך החומר לצורה, עבודתו חשובה יותר מעבודת המלאכים. ולעתיד יהיה מחיצתן של ישראל לפנים ממלאכי השרת, עד שהמה יצטרכו לשאול לישראל מה פעל א-ל (רש"י בלק כג-ג). ואם כן באמת סדר הכתוב על מכונו, שמתחיל למנות ממטה למעלה, הן לה' אלקיך השמים, המדריגה הקטנה ביותר, ושוב בא שמי השמים שהיא חשובה יותר מהשמים, ושוב בא הארץ וכל אשר בה, שהיא במעלה היותר חשובה, ועומדת למעלה מן השמים ושמי השמים, כי עבודת ישראל למטה חשובה ביותר ע"כ. (ועיין שמן ראש ח"י בראשית ה:). וכיון דעבודת האדם בעולם הזה חשובה יותר מעבודת המלאכים למעלה, אם כן שפיר נשלחה הנשמה למטה, כי ירידה זו עליה היא, ומעלין בקודש.

וכמו כן אחר שמשלים האדם את עצמו בעולם הזה, שוב מתעלה לחיי העולם הבא, אשר יפה שעה אחת קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה (אבות ד-טו). ולא רק שחוזר למקום שהיה שם קודם ירידתו לעולם הזה, אלא גם שם מתעלה, שנשמתו חצובה 'מתחת' כסא כבודו ית"ש, וכעת זוכה ליהנות מזיו פני השכינה, ועתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים, והוא יושב ביניהם בגן עדן, וכל אחד ואחד מראה באצבעו שנאמר (ישעיה כה-ט) ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה וגו' ע"ש. - ואם כן כל חיי האדם בעולם הוא עילוי אחר עילוי, שעבודתו בארץ הוא עילוי נגד מה שהיה תחת כסא כבודו, ושוב במיתתו מתעלה עוד יותר לזכות לראות פני השכינה, אשר זהו המעלה היותר גדולה שבשר ודם יוכל להגיע אליה, וכאשר עזו והדר לבושה אז ותשחק ליום אחרון.

והנה דין זה דמעלין בקודש ולא מורדין מבוואר ברש"י (מגילה כו). דילפינן מדכתיב ויקם משה את המשכן (מ-ה), בצלאל עשה, ומשה שהיה גדול ממנו הקימו ע"ש. (ועיין מנחות טז.). ואם כן ממה שהביאו את המשכן למשה להקימו, דמעלין בקודש, על כרחך דגם הקב"ה שמקיים תורתו אינו מוריד בקדושה, ואם כן איך נשלח האדם מן השמים לארץ, ושוב שב לעפר. ועל כרחך דגם זה היא עילוי אחר עילוי, מתחלה בשמים ושוב בארץ ושוב רואה פני השכינה, וממילא נשמע מויביאו את המשכן אל משה, כי עזו והדר לבושה ותשחק ליום אחרון, ומתן שכרן של צדיקים מתוקן לעתיד לבוא.

ויביאו את המשכן אל משה (שמות לט-לג). במדרש (שמ"ר נב-ג) הרה"ד (משלי לא-כה) עזו והדר לבושה ותשחק ליום אחרון, מהו ליום אחרון, שכל מתן שכרן של צדיקים מתוקן להם לעולם הבא, הוי ותשחק ליום אחרון ע"כ. ויש להבין קשר הדברים לפרשתנו. ונראה דהנה הלכתא גמירי לן דמעלין בקודש ולא מורדין (ברכות כח.), ואם כן יש להבין סדר בריאת האדם, שהקב"ה נופח באפו נשמת חיים, נשמה שחצובה מתחת כסא כבודו (וזה"ק ח"ג כט.), ומורידה למטה בארץ גשמי על משך שנות ימי חייו, ושוב לאחר זה מסלק נשמתו, והגוף יורד למטה יותר, כי עפר אתה ואל עפר תשוב, והלא מעלין בקודש ולא מורדין.

ונראה על פי מה שפירש האלשיך הכתוב (דברים י-ד) הן לה' אלקיך השמים ושמי השמים הארץ וכל אשר בה, רק באבותיך חשק ה' לאהבה אותם ע"כ. ולכאורה יש לדקדק דהכתוב הוא לא על הסדר, דהדרך הוא להתחיל מהדבר הקטן ולמנות עד הדבר הגדול, וכמו שאומרים מקטן עד גדול. או להתחיל תחלה מהגדול כמו שאמרו שה' זן ומפרנס מקרני ראמים עד ביצי כנים. ואם כן ממה נפשך, או יתחיל מהקטן, הן לה' אלקיך הארץ והשמים ושמי השמים, או יתחיל מלמעלה למטה, הן לה' אלקיך שמי השמים ושמי הארץ, אבל למנות שמים ושוב שמי שמים ושוב הארץ, הוא שלא על הסדר לכאורה.

אך הענין הוא, כי באמת עבודת השמים וצבאיה חשובה עד מאד, המלאכים משרתי א-ל אשר כולם אהובים וכולם ברורים וכולם קדושים וכולם עושים באימה וביראה רצון קונם, מי יוכל להדמות לעבודתם. ולכן אנו מספרים בברכת יוצר אור, קודם תפלת העמידה, עבודת המלאכים אשר עונים באימה ואומרים ביראה קדוש וכו', כדי שנעלה על דעתינו חיוב העבודה לה' בלב שלם. ואנו אומרים נקדישך ונעריצך כסוד שיח שרפי קודש. אבל לעומת זה העבודה הקטנה של עם ה', המייחדים שמו תמיד למטה בארץ, גדולה וחשובה יותר, שהרי המלאכים הללו אינם בעלי בחירה, וכלום יצר הרע יש ביניהם (שבת פט.), והם רואים תמיד כבוד ה' לנגד עיניהם, ואין חידוש במה שהמה מפארין שמו בכל עז. לא כן אנו למטה, בעלי חומר ובעלי תאוה, יצר לב האדם רע מנעוריו, ויצרו מתגבר ומתחדש עליו בכל יום, ונפשו של אדם מחמדתן, ואף על פי כן הוא כובש את יצרו ואינו הולך בשרירות

נתגב ע"י ידידיו מוה"ר ר' אברהם יעקב (אבי) שטערן ה"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בחסנם בנו לעול התורה והמצוות למד"ם	נתגב ע"י ידידיו מוה"ר ר' ישראל מנחם ברוך ה"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו למול טוב	נתגב ע"י ידידיו מוה"ר ר' שמואל מאיר פשערהאפסער ה"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו למול טוב	נתגב ע"י ידידיו מוה"ר ר' אליעזר פתח סופר ה"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו למול טוב	נתגב ע"י ידידיו מוה"ר ר' משה דייטש ה"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו למול טוב	נתגב ע"י ידידיו מוה"ר ר' אברהם שלום בראך ה"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו למול טוב
--	---	---	---	---	---